

НАЗВИ МЕБЛІВ ДЛЯ ВІДПОЧИНКУ В СУЧАСНІЙ СЛОВАЦЬКІЙ МОВІ

Комплексно проаналізовано назви меблів для лежання та сидіння в сучасній словацькій мові з погляду етимології, утворення, семантики та функціонування: виявлено лексичні одиниці, що номінують різні види меблів й активно чи пасивно функціонують у сучасній словацькій мові; проаналізовано їх етимологію, семантику; описано структурно-словотвірні особливості. Визначено питомий і запозичений шари словацьких найменувань меблів для відпочинку, способи їх творення.

Ключові слова: меблева лексика, лексико-тематична парадигма, етимологія, структурно-словотвірні особливості.

Шпілько І. М., Днепропетровский национальный университет имени Олеся Гончара. *НАЗВАНИЯ МЕБЕЛИ ДЛЯ ОТДЫХА В СОВРЕМЕННОМ СЛОВАЦКОМ ЯЗЫКЕ*

Комплексно проаналізовані названня мебелі для сидіння і лежання в сучасній словацькій мові з точки зору етимології, утворення, семантики та функціонування: визначені лексичні одиниці, номінують різні види мебелі й активно чи пасивно функціонують у сучасній словацькій мові; проаналізовано їх етимологію, семантику; описано структурно-словообразовательні особливості. Виявлені іспоконні і заимствованні пласти словацьких найменувань мебелі для відпочинку, описано способи їх утворення.

Ключевые слова: мебельная лексика, лексико-тематическая парадигма, этимология, структурно-словообразовательные особенности.

Shpitko Iryna, Oles Honchar Dnipropetrovsk National University. *NAMES OF LEISURE FURNITURE IN MODERN SLOVAK LANGUAGE*

The article touches upon the issue about using of the vocabulary of furniture for seating and lying in modern Slovak Language. The aim of the research is to determine origin regularity and names created to denote leisure furniture in the up-to-date language and analysis of their semantics and practicality. In order to get the aim we set up next definitions: there were defined lexical items which describe different kinds of leisure furniture and can often or rarely being used in present-day language; analysis of their semantics and practicality; their structural and derivational peculiarities were described.

On the research etymology basis there was defined that as part of investigate lexico-thematic paradigm there are some items that came from ancestor language: words that are based on Slovak appropriate dictionary; foreign lexis. The determined basis of furniture's word formations were not only the Proto-Slavic foundations, but also Indo-European languages, especially Latin and German languages. The suffix morpheme -k(a) was the word-formative suffix that was used for vocabulary of leisure furniture. Some of these Slovak words were set up by semantic way. It is vital to note that high using activity typical for words which include the Proto-Slavic base. They also are used as the base for formation of complex items, which are applicable to naming units of new furniture. The existence of fundamental researching of define paradigms in specific languages could be the base for further contrastive investigations in the group of affined Slavonic languages.

Keywords: furniture's vocabulary, lexico-thematic paradigm, etymology, structural and derivational peculiarities.

Сучасна славістика характеризується розширенням кола лінгвістичних досліджень. Предметом наукового зацікавлення часто стає лексика окремих темати-

чних груп. Дослідницький інтерес до словникового складу мови, який номінує меблі, у кожній слов'янській мові є важливим аспектом лексикологічних досліджень, тому лінгвістичний аналіз цієї лексичної парадигми закономірний та необхідний. Словацькі назви меблів на сьогодні ще недостатньо вивчені. Постає низка питань, пов'язаних з історією їх становлення, розвитку, функціонуванням, особливостями семантики та структури, адже цей пласт лексики широко представлений у будь-якій мові й активно використовуються в усіх видах мовної діяльності, що пояснюється важливим функційним призначенням їх та комунікативними потребами носіїв мови. Тематична група (ТГ) «назви меблів» разом з іншими ТГ («назви кухонних приладів, посуду», «назви одягу», «назви інструменту», «назви побутової техніки» тощо) входить до лексико-семантичного поля «назви предметів повсякденного вжитку» [3]. На сьогодні в працях вітчизняних і зарубіжних дослідників чітко визначено сутність понять, ознаки й критерії розмежування таких організованих лексичних об'єднань, як тематична група і лексико-семантичне поле (див., наприклад, праці в слов'янському мовознавстві Г. В. Бикової, О. Б. Пилаєвої; О. О. Половинко; Й. Долника) [2; 6; 8]. Спираючись на сучасні лексикологічні теорії, кваліфікуємо тематичну групу як об'єднання лексем, що позначають окрему предметну галузь, склад якої обумовлений явищами екстралінгвістичними і відображає позамовні знання носіїв мови щодо деякої категорії предметів. Отже, оскільки основою для виокремлення тематичної групи служать реальні предмети та поняттєва сфера, то вона охоплює всі лексичні одиниці, пов'язані з позначенням певних предметів: у нашому дослідженні – це меблі для відпочинку. Предметне середовище, яке слугує основою існування людини, широко відбивається в лексичній системі мови, складником якої є найменування меблів. З урахуванням інтегральних і диференційних компонентів значення в семантиці меблевих номінацій у структурі тематичної групи «меблі житлового приміщення» виділено вужчі лексико-тематичні парадигми: 1) назви меблів за функційним призначенням; 2) назви комплектів меблів за призначенням приміщення чи функційної зони; 3) назви меблів за комплектністю; 4) назви матеріалів для виготовлення й оздоблення меблів тощо. Подальша ієрархізація цих груп лексики та об'єднання їх складників за ознакою спільного класифікатора поняття уможливила виділення в структурі вищезгаданих тематичних підгруп вужчих лексичних парадигм. Так, наприклад, у лексико-тематичній парадигмі «назви меблів за функційним призначенням» визначено вужчі групи меблевих номінацій за трьома функціями: для лежання і сидіння, для зберігання та розташування різних предметів, для роботи та прийому їжі [5, с. 9]. Підтримуючи зазначений поділ меблевої лексики, об'єктом нашого вивчення ми обрали номінації меблів для лежання й сидіння, адже межі наукової статті не дозволяють ґрунтовно описати всі лексичні підгрупи одразу, інші лексико-тематичні парадигми неодмінно стануть об'єктом окремого дослідження.

Мета нашого дослідження – з'ясувати закономірності походження й творення назв меблів для відпочинку в сучасній словацькій мові, проаналізувати їх семантику й функціонування. Для досягнення мети необхідно виконати такі **завдання**: виявити лексичні одиниці, що номінують різні види меблів для сидіння й лежання, які активно чи пасивно функціонують у сучасній словацькій мові; проаналізувати їх етимологію, семантику; описати структурно-словотвірні особливості. Джерельною базою слугували словацькі лексикографічні видання, а також словацькі Інтернет-сайти з продажу та реклами меблів.

Формування тематичних парадигм слів відбувалося в різні періоди, починаючи з епохи індоєвропейської спільності. Назви цілого ряду предметів довілля, домашнього вжитку потребували номінацій, оскільки були необхідні людині в

процесі її практичної діяльності. Наповнення парадигм відбувалося поступово, так само як і формування лексичної системи в цілому. Лексико-тематична парадигма «назви меблів для сидіння та лежання» як і «лексико-семантична система будь-якої мови в цілому формувалася шляхом успадкування лексики прамов, власного словотворення і запозичення слів у інших мов» [1, с. 240; 8, s. 212].

На позначення меблів для сидіння й лежання в словацькій мові нами виявлено такі номінації: *lavica, stolec, stolica, stolička, taburet, kreslo, tron, fotel, klubovka, ušiak, legátka, leňoška, polohovacie kreslo, húpacie kreslo, skladacia posteľ/kreslo, barová stolička, kancelárske kreslo, jedálenská stolička, skladacia stolička, sedacia súprava, dvojsedák, pohovka, diván, gauč, kanapa, otoman, váľanda, šezlón, posteľ, relaxačná pohovka, relaxačné ležadlo, detská postiel'ka, poschodová posteľ, zvýšená posteľ, posteľ s úložným priestorom* та ін.

Початковий етап формування побутової лексики слов'ян, зокрема лексики на позначення меблів, пов'язаний з найдавнішим періодом, коли праслов'яни прагнули облаштувати своє житло, і тому меблі для відпочинку самої людини є одними з перших предметів побуту в помешканнях слов'ян. Певна кількість меблевих найменувань у сучасній словацькій мові належить до найдавнішого пласта лексики: одні номінації є праслов'янські за походженням і зберігають індоєвропейські корені, інші – утворені в більш пізній період на основі праслов'янських або запозичених коренів.

Словацька лексема *lavica*, «predmet zhotovený obyč. z dreva, slúžiaci na sedenie pre dve al. viac osôb: školská l., drevená, kamenná l.» [SSJ], букв. «предмет, виготовлений зазвичай з дерева, слугує для сидіння двох чи більше осіб», успадкована з праслов'янської **lavica* < **lava*. Етимологію слов'янського **lava* дослідники пов'язують з литовським словом *láva* «нари; ліжко», латиським *láva* «нари; ліжко; приполю», індоєвропейським коренем **leu-* «відрізати, відділити» (оскільки лава – це саме відрізаний шмат дошки) [ЭССЯ, т. 14, с. 52 – 55]. Слц. *lavička* – зменшено-пестлива форма до *lavica*.

Індоєвропейське коріння мають і назви меблів для сидіння, призначені для однієї особи, що позначаються в словацькій мові різними найменуваннями: *stolec* – «stolička s operadlom al. zariadenie na sedenie bez operadla», букв. «стілець із спинкою або меблі для сидіння без спинки», *stolica* – «lavica na sedenie pre jednu al. viac osôb (niekedy umelecky vypracovaná)», *stolička* – «súčasť bytového zariadenia, kus nábytku rozličným spôsobom upravený na sedenie pre jedného človeka» [SSJ], букв. «частина кімнатного умеблювання, різним способом виготовлена для сидіння однієї особи»: *Sadol si k stolu, prehnúc sa pohodlne na operadlo stolca (Jégé), Vyniesli na dvor kuchynský nábytok: skrinku na riad, stól, stolec, lavičku, poličku na hrnčeky (Zúb.); Za každým stolom sedelo mnoho ľudí, stisnutých na stolicách. (Tomaš.); V spálni boli porozostavované kreslá a stoličky, zastreté kobercami a kožušinami (Jégé)* [SSJ]. Слов'янські, зокрема й словацькі, номінації на позначення стільця етимологи пов'язують із праслов'янською лексемою **stolь*, яка не має точно визначеного походження, але її порівнюють з литов. *stālas* «стіл», д.-прус. *stalis*, лит. *ūžstalis* «місце за столом», гот. *stōls* «стілець», прасл. **stati*, **stoj* [ČES, с. 611; ЭСРЯ, т. 3, с. 764; ЕСУМ, т. 5, с. 419]. Цілком можливо, що меблі, які розташовувалися біля стола і були призначені для сидіння, давні слов'яни номінували **stolьць*, **stolica*.

До аналізованої групи на основі загальної семи «меблі» належить номінація *kreslo*, «stolička s operadlami pre chrbát i lakte» [SSJ], тобто «стілець із спинкою для спини та ліктів». Появу цього виду меблів пов'язують з бурхливим розвитком такого промислу, як плетіння виробів з лози. Можливо, саме тому етимологи виводять праслов'янські лексеми **kreslo*/**krěslo* з індоєвропейських коренів **kret-*

/kert- «крутити, в'язати» [ЕСУМ, т. 3, с. 98]. За твердженням дослідників, досить складно з'ясувати походження цієї назви через те, що у слов'янських мовах і діалектах наявна різноманітна семантика відповідників праслов'янського **kreslo/*krěslo* (див. ЕССЯ, т. 12, с. 128). «Цілком очевидно, – підсумовує визначний етимолог і дослідник слов'янських мов О. М. Трубачов, – що значення «стул, сидіння» лише поступово розвинулись із семантики рамкової конструкції і наочними є випадки, коли **kreslo/*krěslo* позначає не будь-яке сидіння, а те, що було у повозці, санях, човні» [ЕССЯ, т. 12, с. 128].

На позначення предметів обстановки приміщень і квартир давні слов'яни утворюють лексему **nabytěk* шляхом додавання суфікса *-ěk* до праслов'янського деривата **nabytь* «придбати, оволодіти, купити», яке є похідним префіксальним найменуванням від **byti* «бути», що бере початок з індоевропейського **bhūti-s* [ЕССЯ, т. 21, с. 220; т. 3, с. 155]. Давню слов'янську номінацію **nabytěk* із цим же значенням зберігають споріднені словацька й чеська мови: словац. *nábytok* – «(drevené, čalunené ap.) predmety na zariadenie miestností, bytov: sektorový, kancelársky, kuchynský n.» [KSSJ]; чеськ. *nábytek* – «zařizení bytu», тобто «обстановка квартири» [PSJČ]. Інші слов'янські мови на позначення гіпероніма використовують лексему *меблі*, запозичену з французької мови – *meuble* «меблі, рухоме майно» (нім. *Möbel*) [ЕСУМ, т. 3, с. 426]: рос. *мебель*, укр. *меблі*, пол. *meble*, болг. *мебели*, макед. *мебел*.

У процесі творення назв різних видів меблів у словацькій мові використовується суфікс *-k-a*. Він активно поєднується з твірними основами індоевропейських і праслов'янських слів. Так, на позначення м'яких меблів для сидіння або лежання в сучасній словацькій мові найбільш уживаною є лексема *pohovka* «čalunený nábytok na sedenie al. ležanie (s operadlami al. bez nich)» [KSSJ], букв. «м'які меблі для сидіння або лежання (із спинкою або без неї): *Pochodil si po kuchyni, pripravil si lôžko, pritisol k pohovke stoličku s popolníkom a vyzliekol sa* [SSJ]. Цей номен виник шляхом поєднання твірної основи дієслова *pohoviet' si* із значенням «s rōžitkom si odpočinúť: p. si v kresle» [KSSJ], букв. «із задоволенням відпочити», із словотворчим формантом *-k-a*, який утворює назви предметів. Новоутворена лексема засвідчує, що похідне слово містить сукупність значень усіх структурних компонентів. Семантика дієслова *pohoviet' si* розвивалася з *hoviet'* «балувати, пестити, ніжити», яке за даними етимологічних словників, сягає праслов'янського **goveŕi* і є етимологічно тотожним лат. *faveō, favēre* «сприяти, бути милостивим; зберігати мовчання» [ЕССЯ, т. 7, с. 72; ČES, с. 212].

На розвиток словацької мови значно вплинула латинська мова. Цей вплив почався з найдавнішого періоду і тривав майже до XX ст., оскільки після падіння Великоморавської імперії словаки опинилися в складі багатонаціональної Угорщини, у якій латина як наднаціональний нейтральний засіб культурного спілкування відзначалася високою життєстійкістю та була офіційною мовою [11, с. 11]. У групі меблевих найменувань нами виявлено назви, що мають латинське коріння. Напр., лексема *legátka*, «stolička s vyrezávaným operadlom», номінує стілець з різьбленою спинкою: *Sadla si na legátku s vyrezaným srdcom na operadle* (Vaj.) [SSJ]; мотивувальним словом є латинське *lĕgātum*, тобто «заповідане майно» [4, с. 273].

Найбільш плідними виявилися в минулому контакти словацької мови з німецькою, яка протягом тривалого часу була другою літературною мовою після латини. Як відзначають дослідники, найтісніші контакти в словаків і чехів з німцями встановлюються вже під час зародження феодалізму, коли правителі цих народів у межах державної політики запрошують на свої порожні землі німецьких колоністів з метою будівництва міст і розвитку ремесел [6, с. 22]. Саме на цей час,

період середніх віків, припадає й розвиток меблевого виробництва [4, с. 4]. Припускаємо, що в цей час почала функціонувати лексема *leňoška*, якою в словацькій мові позначають певний вид м'якого крісла для зручного сидіння або лежання: *leňoška* – «stolička vzadu s operadlom, obyč. čalúnená, pohovka» [SSJ], букв. «стілець із спинкою, як правило м'який, диван»: *Potom odrazu vstala, presunula hojdaciu leňošku naproti Ramlerovi, a uložiť sa v nej, s rukami podloženými pod hlavu a s vypätými prsami, odrazila sa špicom topánočky od dlážky; leňoška sa rozkolembala...* [SSJ]. На наш погляд, у словацькій мові ця лексема могла утворитися в ті часи, коли на позначення «спинки стільця» в давньословацькій мові функціонувало слово *leňoch*, яке «Словник словацької мови» подає як застаріле, «*leňoch*³ zastar. operadlo, нар. na diváne» [SSJ], де *operadlo* «спинка». Словацьке *leňoch* прямо або за посередництва чеської мови, у якій *lenoch* – «спинка в стільця», походить з німецького *Lehne* з тим самим значенням, яке, у свою чергу, утворилося із середньовісньонімецького *(h)lina* від *(h)linēn* «спиратися» [ČES, с. 338].

Підгрунтям для формування словацьких найменувань слугують лексеми англійського походження. Наприклад, іменник *klub* *angl.* «organizácia, spolok pre pestovanie spoločenských stykov, literatúry, športu, politiky» [SCS], поєднуючись із словацьким словотворчим формантом *-ov-k-a*, утворює номінацію *klubovka*, яка позначає глибоке зручне крісло із суцільною спинкою (*klubovka* «hlboké pohodlné kreslo s plnými operadlami: kožená k.» [KSSJ]). Семантика кореневого сегмента цієї похідної номінації свідчить про призначення цього виду меблів для організацій, установ тощо.

У досліджуваній групі наявні поодинокі складні назви меблів, утворені шляхом основоскладання. За походженням вони власне словацькі – *dvojsedák*, *dvojsedačka* – і номінують диван, який має два місця для сидіння як одне ціле, призначене для двох осіб [SSJ]: *Rozkladací dvojsedák DAVOS SOF.2,5S, koža Sl. Luxusná novinka od vynikajúceho výrobcu čalúneného nábytku WAJNERT* (<http://www.heureka.sk/>).

Творення назв меблів у словацькій мові відбувалося також і завдяки неморфологічним способам творення – семантичній деривації, способу творення, в основі якого лежить переосмислення значення слова без зміни морфемного складу шляхом метонімізації та метафоризації [9, с. 101]. Предмет меблів, призначений для лежання й сну, передусім уночі, тобто ліжко, має в словацькій мові назву *postel'* – «nábytok slúžiaci na ležanie, spanie (najmä v noci), obyč. so slamníkom al. matracmi, lôžko na počnú odročínok: drevená, kovová, železná p.» [SSJ]. Етимологи відзначають загальнослов'янський характер цієї номінації, проте праслов'янські **postelb*, **postel'a*, утворені від дієслова **postylati*, мали значення «те, чим ліжко застелене» [ČES, с. 490]. У процесі історичного розвитку предки словаків цим же словом почали іменувати й сам предмет, який застелали, тобто відбулося метонімічне перенесення назви з одного предмета дійсності на інший. Отже, лексема *postel'* функціонує в сучасній словацькій мові зі значенням «ліжко»: *Alena uloží mladšiu dcéru do ich posteľe a tá už zaspáva* [SSJ].

До питомої лексики на позначення меблів для відпочинку належить така словацька номінація, як *ušiak* – 2. «fotel so zvýšenými bočnými operadlami hlavy» [KSSJ], яка називає вид крісла, що має високо підняту спинку і тримає голову з боків: *Sedel tam vari päť minút, v hlbokom plyšovom ušiaku...* [SSJ]. Це значення утворилося в результаті метафоричного перенесення, пор. *ušiak* 1. zajac al. iné ušaté zviera [KSSJ], букв. «заєць або інша вухата тварина».

У досліджуваній тематичній групі наявні й запозичені з інших мов найменування меблів, адже словниковий склад будь-якої мови – це відкрита, дина-

мічна система. Як правило, до групи запозичених назв меблів у словацькій мові належать такі, які відомі й іншим слов'янським мовам, тому їх ґрунтовний аналіз вважаємо недоречним. Мовою-джерелом словацьких меблевих запозичень були європейські та східні мови: французька (*fotel, kanapa, otoman*), англійська (*gauč* – angl. «širšia pohovka (s operadlami) na spanie», тобто диван), грецька (*tron*), арабська (*taburet*), перська (*diván*) [SCS]. Варто відзначити, що запозичені в різний період мебелі найменування в сучасній словацькій мові в основному перебувають у пасиві. Лексеми, які використовуються мовцями рідко, словацькі мовознавці визначають як ті, що застарівають, «zastarávajúci», застарілі «zastaraný», архаїзми «archaické slová» та історизми «historizmu», тобто виділяють різні категорії назв відповідно до вияву міри «старості» [10, s. 199]. До групи меблевих назв, що застарівають, за даними словацьких лексикографічних видань, належать саме запозичені номінації: *diván* zastaráv., *kanapa* zastaráv., *otoman* zastaráv. тощо [KSSJ, SSJ]. Як засвідчують Інтернет-джерела, у сучасній словацькій мові переважно використовуються найменування слов'янського походження.

Сучасне зростання асортименту меблів для сидіння та лежання, поява новітніх технологій їх виробництва, вражаючі дизайнерські інновації в проектуванні меблів зумовлюють появу нових найменувань, а відповідно й поповнення досліджуваної групи. Стрижневими словами для формування інноваційних найменувань меблів є найдавніші словацькі мебелі номени-іменники – *stolička, kreslo, posteľ, pohovka*, які поширюються прикметниками чи дієприкметниками, утворюючи в основному двокомпонентні номінативні словосполучення, зрідка багатоконпонентні: *jedálenská stolička, barová stolička, skladacia stolička, rozkladacie kreslo, kancelárske kreslo, polohovacie kreslo, húpacie kreslo, skladacia posteľ/kreslo, poschodová posteľ, zvýšená posteľ, detská postieľka, relaxačná pohovka, posteľ s úložným priestorom*.

Отже, на основі проведеного етимологічного аналізу нами встановлено, що в складі досліджуваної лексико-тематичної парадигми наявні одиниці, успадковані з прамови; слова, утворені на власне словацькому мовному ґрунті; лексика іншомовного походження. З-поміж словацьких назв меблів переважають похідні найменування, утворені в основному суфіксальним способом. Мотивувальною базою формування меблевих номінацій були як праслов'янські основи, так і основи індоєвропейських мов, переважно латинської та німецької. Словотворчим суфіксом, який брав участь у дериваційному процесі найменування меблів для відпочинку, є суфікс *-k(a)* або його варіанти. Деякі словацькі назви меблів для відпочинку сформувалися семантичним способом. Високою активністю вжитку відзначаються ті словацькі найменування меблів, які своїм корінням сягають праслов'янської епохи. Вони ж слугують базою для творення складених найменувань, які в сучасному житті позначають нові види меблів для відпочинку. Наявність ґрунтовних описів певних тематичних парадигм у конкретних мовах стане фундаментом для подальших контрастивних розвідок у групі споріднених слов'янських мов.

Бібліографічні посилання

1. **Бондар О. І.** Сучасна українська мова: Фонетика. Фонологія. Орфоепія. Графіка. Орфографія. Лексикологія. Лексикографія / О. І. Бондар, Ю. О. Карпенко, М. Л. Микитин-Дружинець. – К. : ВЦ «Академія», 2006. – 368 с.
2. **Быкова Г. В.** Сфера природного в національно-языковой специфике русского и эвенкийского языков : монография / Г. В. Быкова, О. Б. Пылаева. – Режим доступа : <http://window.edu.ru/resource/192/71192>

3. **Іванов А. О.** Основи зіставного дослідження лексичних одиниць на позначення предметів повсякденного вжитку в сучасній українській та англійській мовах / А. О. Іванов. – Режим доступу : <http://eprints.zu.edu.ua/3723/1/05iaoaum.pdf>.
4. **Козаржевский А. Ч.** Учебник латинского языка / А. Ч. Козаржевский. – М. : Изд-во Моск. ун-та, 1981. – 312 с.
5. **Муляр І. В.** Формування назв меблів житлового приміщення в українській мові : автореф. дис. ... канд. філол. наук: спец. 10.02.01 / І. В. Муляр. – Д., 2013. – 20 с.
6. **Половинко Е.А.** Лингвистические и экстралингвистические факторы наполнения семантических полей в русском языке (семантическое поле *возраст*) : дис. ... канд. філол. наук: 10.02.02 / Е. А. Половинко. – Д., 2006. – 188 с.
7. **Тугушева Р. Х.** Очерки по сопоставительной лексикологии чешского и словацкого языков / Р. Х. Тугушева. – СПб. : Изд-во Санкт-Петербургского ун-та, 2003. – 232 с.
8. **Dolník J.** Lexikológia / J. Dolník. – Bratislava : UK, 2003. – 237 s.
9. **Kredátusová J.** Kontrastívna lexikológia pre prekladateľov (rusistov a ukrajínistov). / J. Kredátusová, J. Opalková. – Prešov : FFPU, 2010. – 158 s.
10. **Orgoňová O.** Lexikológia slovenčiny / O. Orgoňová, A. Bohunická. – Praha : Columbus, 2012. – 282 s.
11. **Paulini E.** Dejiny spisovnej slovenčiny / E. Paulini. – Bratislava : Slovenské pedagogické nakladateľstvo, 1983. – 248 s.

Словники

ЕСУМ – Етимологічний словник української мови: в 7 т. – Режим доступу : http://litopys.org.ua/djvu/etymolog_slovyk.htm.

ЭСРЯ – Фасмер М. Этимологический словарь русского языка : в 4 т. / М. Фасмер. – М. : Прогресс, 1986.

ЭССЯ – Этимологический словарь славянских языков. Праoslavянский лексический фонд / под ред. О. Н. Трубачева. – Режим доступу : <http://essja.narod.ru/index.htm>.

ČES – Rejzek J. Český etymologický slovník / J. Rejzek. – Praha : LEDA, 2001. – 752 s.

KSSJ – Krátky slovník slovenského jazyka. – Bratislava : VEDA, 2003. – 986 s.

SCS – Slovník cudzích slov (akademický). – Режим доступу : <http://slovniky.korpus.sk>.

SSJ – Slovník slovenského jazyka. – Режим доступу : <http://slovniky.korpus.sk>.

PSJČ – Příruční slovník jazyka českého. – Режим доступу : <http://bara.ujc.cas.cz/psjc/>.

Надійшла до редколегії 21.01.14